

Millest koosneb bensiin ehk kas kütus on tervisele ohtlik?

Ain Alvela
Äripäeva rubriigitoimetaja

01.12.06 16:04

<http://www.aripaev.ee/>

Tolueeni ehk metüülbenseeni lisatakse bensiinile selle oktaanarvu tõstmiseks ja teatud koguse tolueeni sisaldavad ilmselt kõik meil müüvad bensiinid.

Asja ühese tõlgendamise muudab keeruliseks tõsiasi, et ükski standard ei määratle, kui suures koguses tohib tolueeni, butaani või mõnda teist oktaanarvu tõstvat ainet kütusele lisada. Kütusefirmad otsesõnu ei eita, et nende müüdav bensiin seda või teist lisaainet sisaldab, aga mida täpselt ja millistes kogustes, seda hoitakse kiivalt saladuses. Kohustuslikul toote ohutuskaardil seisab aga vaid märged, et aromaatsed süsivesinikke on bensiinis mitte üle 35%.

Mitmed, nii Eestis kui Soomes autoga sõitvad inimesed väidavad, et Soomes bensiini tankides tärkab mootoris justkui teine hingamine. Otseselt mitte millelegi kindlale tugineb väide, et Soome bensiiniga sõites suureneb mootori võimsus nelja kuni kuue hobujõu võrra. Aga kuni kahtlusi pole ammendavalt ümber lükatud, on neil komme ainult süveneda.

Avalik saladus on, et paljud streetracing'i harrastajad lisavad tavalisele bensiinile sortsu (kuni 10%) tolueeni, et turbokompressorita, nn vabalt hingavast mootorist tänu kütuse kõrgemale oktaanarvule äkilisemat „tõmmet“ kätte saada.

Ühe põhjendusena tuuakse argument, et näiteks oktaanarvuga 98 müügil oleva bensiini saab reklaamitud oktaanarvuni alles sellele natuke ergastavaid aineid sisse kallates. Erinevalt tavakasutajast ei ole neile oluline mootori pikaajaline vastupidavus, vaid lühiajaline kiirendus. Sellise „kütusetuuningu“ tagajärg on aga suure tõenäosusega mootori tavalisest tunduvalt lühem eluiga. Kasvõi juba sellepärast, et veoallika elektroonikasüsteem ei pruugi alati aru saada, millal süüde hilisemaks, millal varasemaks keerata. Tulemuseks on habrastuvad kummidetailid, kõrgetel pööretel detoneeriv ja kiiresti kuluv mootor.

Autoasjanduses kodus olevad inimesed kahtlustavad, et suurem osa siin müüdavast bensiinist segatakse kokku vene A 76 ja A 92 bensiinide baasil lihtsalt erinevaid lisaaineid kasutades.

Aga tühja nendest hobujõududest ja mootoritest, aga kuna tolueen on mürgine aine, mis on kahjulik nii keskkonnale kui inimesele, mõjudes eriti laastavalt lapseootel emade ja veel sündimata laste tervisele.